

BERLİN'DE GÖÇ VE KARARLARA KATILIM

Sorular ve Cevaplar

Berliner Landeszentrale
für politische Bildung

BERLIN

İçindekiler

1. Katılım nedir?
2. Katılım neden önemlidir?
3. Berlin'de yaşayan insanlar nereden geliyor?
4. Berlinliler hangi dini inançlara sahiptir?
5. Berlin'deki idari yapı nasıldır?
6. Temsilciler Meclisi nedir?
7. Temsilciler Meclisi'nde hangi parlamento grupları vardır?
8. Parlamento grupları ve sözcüleri ne yaparlar?
9. Berlin Senatosu nedir?
10. Göç geçmişli olan kişilerden hangi senato idaresi sorumludur?
11. Bölgeler nasıl organize edilmiştir?
12. Vatandaş temsilcileri, BVV'de nasıl işbirliği yapabilirler?
13. Bölgelerde daha başka hangi katılım olanakları vardır?
14. Katılımı hangi yasa düzenlemektedir?
15. Senatonun Entegrasyon ve Göç Sorumlusunun görevleri nelerdir?
16. Eyalet Katılım Danışma Kurulu'nun rolü nedir?
17. Roma* ve Sint* İşleri Danışma Kurulu'nun görevi nedir?
18. Katılım bölgede nasıl organize edilmiştir?

19. Ayrımcılık yasak mıdır?
20. Ayrımcılık ile nasıl başa çıkabilirim?
21. İş yerinde kararlara katılma hakkım var mı?
22. Göç geçmişli olan kişiler oy kullanabilir mi?
23. Göç geçmişli olan kişiler, doğrudan demokrasi çerçevesinde karar alma süreçlerine katılabilirler mi?
24. Alman vatandaşı olmadan bir partiye katılabilir miyim?
25. Alman vatandaşı olmadan siyasi olarak nerelere katılabilirim?
26. Vatandaş görüşme saatleri nedir?
27. Temsilciler ve danışma kurulları
28. Partilere yakın vakıflar ne iş yaparlar?
29. Dernekler ve birliklerin rolü nedir?
30. Bir ebeveyn olarak çocuk gündüz bakım merkezlerine nasıl dahil olabilirim?
31. Bir ebeveyn olarak okula nasıl dahil olabilirim?
32. Bir öğrenci olarak nasıl dahil olabilirim?
33. Yaşlı vatandaşların katılımı için ne gibi olanaklar var?
34. Nasıl katılabileceğim hakkında nereden bilgi edinebilirim?

1. Katılım nedir?

Katılım kavramı (katılmak, söz hakkı olmak), insanların ve kuruluşların karar alma ve irade oluşturma süreçlerine dahil edilmesini tanımlar. Katılım, bir yandan kararlara katılma **olanağını** gerektirir: Zamanlar, yerler, araçlar ve aktif katılım çağırısı. Diğer yandan katılım, kişinin kendi ilgi, bilgi ve becerileriyle katkıda bulunma **isteğini** de gerektirir. Katılımın başarılı olduğu ve "ilgili kişilerin" katılımcı olduğu bir yerde, bu durum topluma, siyasete ve kurumlara olan güveni güçlendirir.

Bir toplumda katılımcılığın birçok farklı resmi biçimi vardır (örneğin okulda veya işyerinde kararlara katılma, seçimler, başvurular, bölgedeki çeşitli vatandaş katılım biçimleri, bir derneğe, sendikaya veya partiye üyelik). Resmi olmayan katılımcılık biçimleri de vardır (vatandaş girişimlerine ve toplumsal hareketlere, kamusal tartışmalara, gösterilere veya grevlere katılım). Toplumsal ve siyasi karar alma süreçlerine katılmanın ne anlama geldiği, bir yandan katılmak isteyen kişilere, diğer yandan da mevcut katılım biçimine bağlıdır. Her ikisi de toplumsal değişim yoluyla değişebilir.

2. Katılım neden önemlidir?

Yakın ve uzak çevremizi nasıl şekillendirmek istediğimiz, önemli ölçüde onu belirleme ve şekillendirme sürecine katılıp katılamayacağımız ve nasıl katılabileceğimiz tarafından belirlenir. Bu soru, Berlin gibi pek çok insanın Alman ya da AB vatandaşı olmadığı bir şehirde özellikle önemlidir. Bu nedenle, bu insanların seçimlere ve oylamalara katılmalarını izin verilmemektedir.

Katılım, açık bir toplumda çeşitlilik içinde bir arada yaşamamanın başarısı için belirleyici bir faktördür. Sorunların kamuoyuna duyurulmasını ve çözümlerin birlikte aranmasını sağlar. Kişinin kendi çıkarları sadece katılım yoluyla temsil edilebilir. Katılım olmazsa, insanlar dışlanır ve kendilerini kabul görmemiş hissederler ya da siyasi ve sosyal kararları kendilerini ilgilendirmeyen dışsal bir şey olarak algırlar. Katılım sadece bir prosedür değil, bir insan hakkıdır.

3. Berlin'de yaşayan insanlar nereden geliyor?

Berlin'de yaklaşık 3,8 milyon insan yaşamaktadır. Yaklaşık 770.000 Berlinlinin Alman pasaportu yoktur; bunların üçte biri Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerden, yaklaşık üçte biri de diğer Avrupa ülkelerinden gelmektedir. Geri kalanlar ise çoğunlukla Asya, Afrika ve Amerika ülkelerinden gelmektedir. 540.000'den fazla kişinin Alman pasaportu var, ancak kendileri ya da en az bir ebeveynleri yurtdışında doğmuş. Bu insanlar "göçmen kökenli" yurttaşlardır (resmi terim budur, biz burada "göç geçmişi" kavramını kullanıyoruz). Berlin'e farklı zamanlarda ve farklı nedenlerle gelmişlerdir.

Ancak göç geçmişi olmayan ve buna rağmen dışlanmaya maruz kalan insanlar da vardır, örneğin siyahi Almanlar, Alman Sint*ler ve Rom*nlar ya da Alman Yahudileri. Tüm bu insanlar ırkçı ve diğer nitelermeler nedeniyle dışlanma ve ayrımcılığa maruz kalmaktadır - Berlin'de yaşayan insanların üçte biri.

Berlin-Brandenburg İstatistiksel Bilgi Sistemi, Berlin nüfusu hakkında geniş bir bilgi yelpazesi sunmaktadır. Veriler düzenli olarak güncellenmektedir:

→ <https://www.statistik-berlin-brandenburg.de>

4. Berlinliler hangi dini inançlara sahiptir?

Berlin, dini açıdan da çeşitlilikle doludur: Yaklaşık %15'i bir Protestan kilisesine, %10'u ise Roma Katolik Kilisesi'ne üyedir. Bu iki Hristiyan dini cemaate üyelik, devlet tarafından kayıt altına alınmaktadır. Diğer dini cemaatler için inananların sayısını belirlemek zordur: %8 kadarı Sünni veya Şii Müslüman veya Alevi geleneklerinden, %0,3'ü çeşitli Yahudi geleneklerinden, yaklaşık %2'si Ortodoks Hristiyan, Budist, Hindu, Bahai ve diğerleri gibi diğer birçok dini gelenekten gelmektedir. Bu aynı zamanda: Berlinlilerin büyük çoğunluğunun herhangi bir dini cemaate mensup olmadığı anlamına gelmektedir.

5. Berlin'deki idari yapı nasıldır?

Berlin hem bir şehir hem de Almanya'daki 16 federal eyaletten biridir. Temel Yasa -Alman Anayasası- ve tüm Alman yasaları Berlin'de de geçerlidir. Tüm federal eyaletler cumhuriyetçi, demokratik, hukukun üstünlüğüne ve sosyal devlet anlayışına dayalı olmalıdır. Ancak Berlin'in bir de kendi anayasası ve yasaları var. Örneğin Berlin, eğitim sistemi, kültür, şehir planlaması, ekonomik kalkınma, kamu güvenliği ve düzeni, devlet idaresinin organizasyonu, devlet bütçesi ve aynı zamanda göç geçmişi olan insanların katılımı konularında tek başına karar verebilir.

Tüm kararlar, eyalet anayasasında öngörülen şekilde alınmalıdır. Berlin'in kendi parlamentosu olan Berlin Temsilciler Meclisi ve kendi hükümeti vardır: Berlin Senatosu. Berlin'in ayrıca on iki bölgesi bulunmaktadır. Bir tür yerel (belediye) parlamento olan bölge temsilciler meclisleri ve bölge ofisi olarak adlandırılan "bölge yönetimi" vardır. Bölge ofislerinin başında bölge belediye başkanları bulunmaktadır.

6. Temsilciler Meclisi nedir?

Berlin Temsilciler Meclisi, Berlin'in eyalet parlamentosudur. Bu meclisin üç temel görevi bulunmaktadır: Başta bütçe yasası olmak üzere Berlin eyaleti için geçerli yasaları belirler, Belediye Başkanını seçer ve hükümeti denetler.

Yasalar ve siyasi kararlar genellikle komisyonlardan birinde görüşülür ve önceden hazırlanır. Bunlar, göç geçmişi olan kişilerle ilgili konuların tartışıldığı Entegrasyon, Kadın ve Eşitlik, Çeşitlilik ve Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu da dahil olmak üzere bireysel senato idarelerinin sorumluluklarına yöneliktir.

Temsilciler Meclisi her beş yılda bir genel, eşit, serbest, gizli ve doğrudan oylama ile seçilir. Sadece 18 yaşından büyük olan ve en az üç aydır Berlin'de yaşayan Alman vatandaşları oy kullanabilir.

En az 130 milletvekili vardır. Bunların 78'i bir seçim bölgesinde doğrudan aday olarak, geri kalanı ise eyalet veya bölge listeleri aracılığıyla seçilmektedir. Adayların çoğu siyasi partiler tarafından aday gösterilir.

7. Temsilciler Meclisi'nde hangi parlamento grupları vardır?

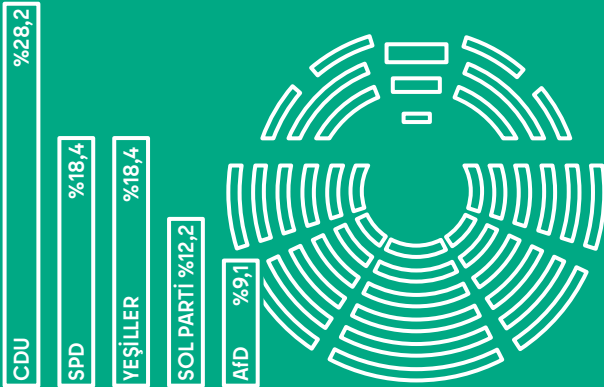
Şubat 2023'te Berlin'deki son seçimler gerçekleştirilmiştir. O tarihten bu yana Berlin Temsilciler Meclisi'nde Berlin halkını 159 milletvekili temsil etmektedir.

Hükümette:

- Almanya Hristiyan Demokrat Birliği (CDU): %28,2 (52 milletvekili)
- Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD): %18,4 (34 milletvekili)

Muhalefette:

- Birlik 90/Yeşiller: %18,4 (34 milletvekili)
- SOL PARTİ: %12,2 (22 milletvekili)
- Almanya İçin Alternatif Partisi (AfD): %9,1 (17 milletvekili)

8. Parlamento grupları ve sözcüleri ne yaparlar?

Milletvekilleri parlamentodaki işleri bölmek için parlamento gruplarında bir araya gelebilirler. Bir parlamento grubunun üyeleri olsalar bile, milletvekilleri emirler veya talimatlarla bağlı değildir; özgür bir iradeye sahiptirler. Parlamento grupları genellikle kendi önceliklerine göre bireysel politika alanları için sözcüler tayin ederler, örneğin katılım, angajman, iltica/sığınma, ayrımcılıkla mücadele gibi. Bunların dışında eğitim, barınma, çalışma, engellilik, toplumsal cinsiyet eşitliği, yaşlılar gibi göç geçmişi olan kişileri ilgilendiren pek çok konuda da sözcüler bulunmaktadır. Parlamento gruplarının web siteleri bu konuda genel bir bakış sunmaktadır:

CDU: → https://www.cdu-fraktion.berlin.de/Abgeordnete-A-Z_p_70.html

SPD: → <https://www.spdfraktion-berlin.de/abgeordnete>

Birlik 90/Yeşiller: → <https://gruene-fraktion.berlin/abgeordnete>

SOL PARTİ: → <https://www.linksfraktion.berlin/abgeordnete/alle-abgeordneten>

AfD: → <https://afd-fraktion.berlin/unsere-abgeordneten/>

9. Berlin Senatosu nedir?

Senato, Berlin Eyaleti'nin hükümetidir. Yönetici Belediye Başkanı ve en fazla on senatörden oluşur. Kai Wegner, 2023 yılında Temsilciler Meclisi'nde Yönetici Belediye Başkanı seçilmiştir. Yönetici Belediye Başkanı olarak, bireysel senato idarelerinden sorumlu on senatörü de o atamıştır. Bunlar diğer federal eyaletlerdeki "bakanlıklara" karşılık gelmektedir. Bireysel bölümler ve bunların çalışma alanları hakkındaki bilgiler, senato idarelerinin web sitelerinde bulunabilir:
→ <https://service.berlin.de/senatsverwaltungen>.

10. Göç geçmişli olan kişilerden hangi senato idaresi sorumludur?

Çalışma, Sosyal Hizmetler, Eşitlik, Entegrasyon, Çeşitlilik ve Ayrımcılıkla Mücadele için bir senato idaresi bulunmaktadır. Şu anki senatör Cansel Kızıltepe'dir. Her senato idaresinin ayrıca, idarenin ayrı bölümlerinin ofis başkanları olan müsteşarları vardır. Entegrasyon, ayrımcılıkla mücadele ve çeşitlilikten Max Landero sorumludur. Bununla birlikte, Berlin Katılım Yasası, (→ <https://www.berlin.de/lb/intmig/themen/partizipation-in-der-migrationsgesellschaft>) Berlin eyaletinin tamamının "görevlerini yerine getirirken göç geçmişi olan kişilerin endişelerini dikkate almasını" emretmektedir. Bu da **tüm** senato idarelerinin sorumlu olduğu anlamına gelmektedir. Göç geçmişi olan kişilerin katılımını teşvik etmek için 2021 Katılım Yasası bir çerçeve oluşturmaktadır.

11. Bölgeler nasıl organize edilmiştir?

Die zwölf BerlinerBerlin'in on iki bölgesi Berlin'in en alt idari birimidir. Bunların iki idari organı vardır: Bölge Temsilciler Meclisi (BVV) ve Bölge Ofisi. BVV'nin 55 meclis üyesi her beş yılda bir Berlin Temsilciler Meclisi'ne paralel olarak seçilmektedir. Almanlar ve AB üyesi ülkelerin vatandaşları, en az 16 yaşında olmaları ve üç aydır bölgede ikamet etmeleri halinde seçimlerde oy kullanabilirler. BVV'ler bölge ofisini seçerler.

Bölge ofisi -bölge belediye başkanı ve beş meclis üyesi-idareyi yürütür. Nüfusun yapısına ve parti politikası dağılımına bağlı olarak, bölgelerde katılım olanakları farklılık göstermektedir. Hem bölge meclis üyelerinin hem de belediye meclis üyelerinin, sorunlarınızı iletmek için katılabileceğiniz görüşme saatleri vardır.

12. Vatandaş temsilcileri, BVV'de nasıl işbirliği yapabilirler?

BVV oturumları genellikle halka açıktır ve hatta çoğu zaman internet üzerinden canlı olarak takip edilebilir. Uzmanlık gerektiren politika konuları komisyonlarda ele alınmaktadır. Vatandaş temsilcileri olarak adlandırılan kişiler de komisyonlarda yer alırlar.

Vatandaş temsilcileri, BVV'deki parlamento grupları tarafından belirli komisyonlar için önerilmekte ve BVV tarafından seçilmektedir. Komisyonda ve BVV'de konuşma, teklifte bulunma ve oy kullanma hakkına sahiptirler. Alman vatandaşlığına veya AB üyesi bir ülkenin vatandaşlığına sahip olmayan kişiler de vatandaş temsilcisi olabilirler.

Bireysel BVV'lerin internet sitelerini şu adreste bulabilirsiniz:

→ <https://www.berlin.de/politische-bildung/politikportal/politik-in-berlin/hauptverwaltung-und-bezirksverwaltung/bezirksverordnetenversammlungen>.

13. Bölgelerde daha başka hangi katılım olanakları vardır?

Demokrasi her gün bölge, eyalet ve ulusal düzeyde, parlamentolardaki insanlar tarafından ve aynı zamanda sivil toplum katılımı yoluyla şekillendirilmektedir. "Demokrasiyi yaşamak!" adlı federal programı, devletin yenilikçi projeleri ve uzun vadeli taahhüdü her üç düzeyde de, ama özellikle de sahada somut olarak nasıl teşvik ettiğinin bir örneğidir. Bu, bölgelerde demokrasinin teşvik edilmesinin merkezi bir ayağıdır: Demokrasinin teşvik edilmesi, çeşitliliğin şekillendirilmesi, aşırıcılığın önlenmesi.

Bu federal program aynı zamanda demokrasi ve çeşitliliği teşvik edecek konseptler geliştiren ve uygulayan demokrasi için yerel ortaklıkları da desteklemektedir. Burada, sahadaki somut duruma uygun stratejileri birlikte geliştirmek için, hem siyaset ve idareden sorumlu olanlar hem de inisiyatifler ve derneklerden sivil toplumda aktif olanlar bir araya gelmektedir.

Yerel koşullar ve sorunlu durumlar genellikle düşük eşikli projeler çerçevesinde ele alınabilir, örneğin neonazizm ve farklı ırkçılık biçimleriyle mücadele, aynı zamanda katılımcı ve çocukları ve gençleri güçlendirici projeler.

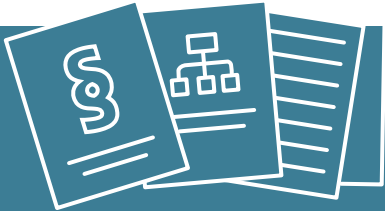
Demokrasi için Berlin Ortaklıkları'nı burada bulabilirsiniz:
→ <https://www.demokratie-vielfalt-respekt.de/jugendbeteiligung/partnerschaften-fuer-demokratie/>.

Bölgedeki katılım görevlileri, bölgede başka somut katılım biçimleri bulmanız konusunda da size destek olabilir.

14. Katılımı hangi yasa düzenlemektedir?

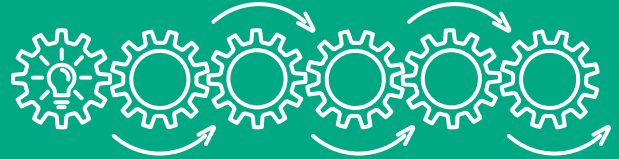
Berlin'deki katılım olanaklarını Aralık 2010'dan bu yana Berlin Eyaleti Göç Toplumuna Katılım Yasası (PartMigG) düzenlemektedir. Mevcut sürüm, 2021 yılında Berlin Temsilciler Meclisi'nde kabul edildi. Yasa, "entegrasyonu" herkes için bir ödev olarak tanımlamayı ve göç geçmişi olan kişilerin hayatın her alanına eşit katılımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu temelde Berlin Eyaleti'nin tüm alanlarda göç geçmişi olan insanların endişelerini dikkate alması, sorumluluk alanında bir göç toplumu yönelimini teşvik etmesi ve yetimlikte ve Berlin Eyaleti'ne ait işletmelerde ilgili yetkinlikleri güçlendirmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda göç geçmişi olan kişilerin kamu hizmetinde istihdamının teşvik edilmesini, eyalet ve bölge düzeyinde katılım araçlarının güvence altına alınmasını ve daha da geliştirilmesini de içermektedir. Yasa metni ve Katılım Yasası ile ilgili tüm bilgiler internet sitesinde bulunabilir: → <https://www.berlin.de/lb/intmig/themen/participation-in-der-migrationsgesellschaft>.

15. Senatonun Entegrasyon ve Göç Sorumlusunun görevleri nelerdir?

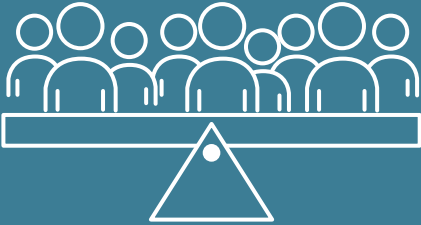
Berlin'de 1981'den bu yana, göç geçmişi olan insanlar açısından önemli bir konu olan katılım konusunda yetkili bir merci bulunmaktadır: Berlin Senatosu'nun Entegrasyon ve Göç Sorumlusu. Hali hazırda bu kişi, Katarina Niewiedziat'dır. Göç geçmişi olan kişiler için kamu denetçiliği yapmakta ve haklarını savunmalarında onlara destek olmaktadır. Sorumlu, ayrıca göç geçmişi olan kişilerin eşit katılımını teşvik eden ve yapısal dezavantajları gideren konseptler, stratejiler ve önlemler geliştirmek durumundadır (Katılım Yasası, Madde 15).

Tüm görev alanları, programlar, danışmanlık hizmetleri ve güncel bilgiler, sorumlu mercinin internet sitesinde bulunabilir: → <https://www.berlin.de/lb/intmig>.

16. Eyalet Katılım Danışma Kurulu'nun rolü nedir?

Eyalet Katılım (önceden: Entegrasyon ve Göç Konuları) Danışma Kurulu, 2004 yılından bu yana varlığını sürdürmektedir. Göç ve katılım politikasına ilişkin tüm konularda Berlin Senatosu'nu destekler ve tavsiyelerde bulunur. Bu danışma kurulunda, göç geçmişi olan nüfusun temsilcileri, Senato'nun göç geçmişi olan insanların eşit katılımını ve yapısal dezavantajların azaltılmasını sağlamayı amaçlayan projeleri, programları ve önlemleri için öneriler ve konseptler geliştirirler. Danışma kurulunun görevleri, seçimi ve işleyişi hakkında Katılım Yasası'nda (Madde 17) düzenlenmiş olan bilgiler, kurulun internet sitesinde bulunabilir: → <https://www.berlin.de/lb/intmig/themen/partizipationsbeirat/>.

17. Roma* ve Sint* İşleri Danışma Kurulu'nun görevi nedir?

Berlin, Roma* ve Sint* işleri için bir danışma kurulu kuran ilk federal eyalet olacak. Seçilmiş altı temsilci, Berlin Senatosu'na göçmen Roma*lar ile Alman Sint* ve Roma* azınlığının katılımı ve eşit hakları ile ilgili tüm konularda danışmanlık yapmaktadır. Katılım Yasası'nın 18. Maddesi'nde şöyle denmektedir: "Danışma Kurulu, görevlerini yerine getirmek amacıyla, Roman etnik azınlığın çıkarlarını etkileyen proje, tedbir, strateji, konsept ve programlara erken bir aşamada dahil olacaktır."

18. Katılım bölgede nasıl organize edilmiştir?

Katılım Yasası, tüm bölgelerin katılım görevlisi pozisyonunu oluşturmalarını emretmektedir (Madde 16). Görevler, senato delegelerinin görevlerine uygun olarak belirlenmektedir. Her bölgede kurulmuş olan katılım için bölge danışma kurullarının büroları da bölgelerdeki görevlilere bağlıdır (Madde 19). Göç geçmişi olan kişilerin eşit katılımıyla ilgili tüm konularda bölge ofisine danışmanlık yapar ve destek verirler.

19. Ayrımcılık yasak mıdır?

Berlin Eyaleti Ayrımcılıkla Mücadele Yasası (→ <https://www.berlin.de/sen/lads/recht/ladg>) Berlinlilere karşı devlet tarafından ayrımcılık yapılmasını yasaklamaktadır. Böylece, zehirlenme alanında ayrımcılığı yasaklayan Genel Eşit Muamele Yasası'ndaki (→ <https://www.gesetze-im-internet.de/agg>) federal ayrımcılık yasağını genişletmektedir. Berlin yasası şöyle demektedir: "Hiç kimse kamu hukuku faaliyetleri sırasında cinsiyet, etnik köken, ırk ve Yahudi karşıtlığı, din ve inanç, engellilik, kronik hastalık, yaş, dil, cinsel ve cinsiyet kimliği ve sosyal statü nedeniyle ayrımcılığa maruz bırakılamaz" (Eyalet Ayrımcılıkla Mücadele Yasası, Madde 2). Bu, Berlin Eyaleti'nin tüm idari birimlerinin ve Berlin Eyaleti işletmelerinin, fırsat eşitliğinin fiilen tesis edilmesi ve uygulanması ve her türlü ayrımcılığın önlenmesi ve ortadan kaldırılması için işbirliği yapmak ve çeşitliliğe değer veren bir kültürü teşvik etmekle yükümlü oldukları anlamına gelir.

20. Ayrımcılık ile nasıl başa çıkabilirim?

Ne yazık ki ayrımcılık, okullarda, konut piyasasında, spor salonunda, iş yerinde, kamu kurumlarında veya toplu taşıma araçlarında olmak üzere toplumun ve devletin çeşitli alanlarında her gün yaşanmaya devam etmektedir. Özellikle her gün ayrımcılığın bir veya daha şekline maruz kalan kişiler genellikle yılmakta ve toplumdan uzaklaşmaktadır. Bu nedenle ayrımcılıkla mücadele, siyasi katılım için önemli bir ön koşul olarak görülebilir.

Ayrımcılığa karşı Eyalet Eşit Muamele Merkezi (Eyalet Ayrımcılıkla Mücadele Merkezi → www.berlin.de/sen/lads), ayrımcılığın farklı biçimlerine ilişkin çok sayıda materyale sahiptir. Ayrıca, tavsiye isteyen kişileri kamu denetçiliği bürosuna ve danışma merkezlerine yönlendirebilir.

Her bölgenin ayrımcılığın bildirilebileceği kendi "kayıt merkezi" vardır. Kayıt merkezleri raporları toplar ve internette bir vaka geçmişi yayınlar. Yılda bir kez ayrımcılık vakalarını değerlendirir, böylece politikacılar, yönetim ve siyasi olarak aktif girişimlerle birlikte ayrımcılık ve dışlanmaya karşı önlemler geliştirilebilirler. Bölge kayıt merkezimize buradan ulaşabilirsiniz: → <https://www.berliner-register.de/register>.

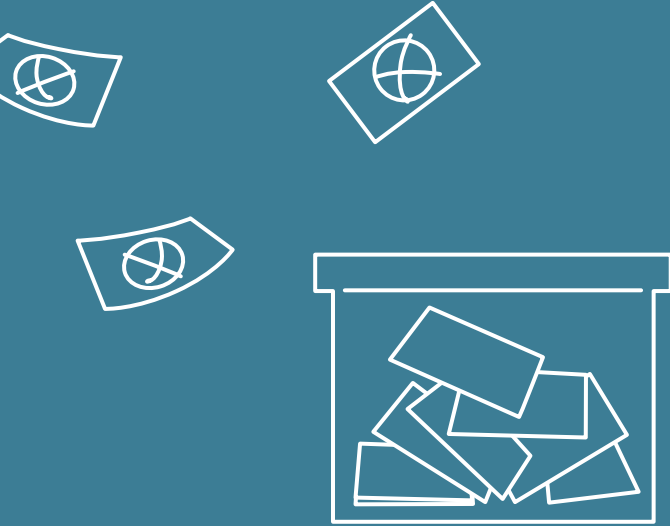
21. İş yerinde kararlara katılma hakkım var mı?

İşyerinde kararlara katılma, genellikle işverenlere karşı çalışanların çıkarlarını temsil eden bir işçi temsilciliği aracılığıyla gerçekleşir. Örneğin, bir işçi temsilciliği, bir işyerinin ve iş ile aile dengesinin nasıl tasarlanacağı konusunda söz sahibi olabilir. İşçi temsilcilikleri toplu sözleşmelere uyulmasını sağlar, toplu sözleşmeleri imzalar ve genellikle şirkette hiç kimsenin ayrımcılığa uğramamasını sağlar. Şirketler, işçi temsilciliğinin çalışmalarını etkileyemez veya engelleyemez. İşçi temsilciliği bulunmayan işyerlerinde, 18 yaşından büyük en az beş kişinin altı aydan uzun bir süredir çalışıyor olması ve bunlardan üçünün aday olması halinde, her zaman bir ilk seçim yapılabilir. Yasal dayanaklar, İşyeri Örgütlenme Yasası'nda bulunabilir: → <https://www.gesetze-im-internet.de/betrvg>. Ayrıca, tüm sendikalar size bir işyeri temsilciliği kurma konusunda tavsiyelerde bulunabilir ve bu süreçte sizi destekleyebilir.

22. Göç geçmişİ olan kişiler oy kullanabilir mi?

Alman vatandaşları ve AB üyesi ülkelerin vatandaşları, BVV ve AB Parlamentosu'nda oy kullanabilirler (her ikisi de 16 yaşından itibaren). Almanya ve Berlin'de, eyalet ve federal düzeyde sadece 18 yaşından büyük Almanların oy kullanmasına izin verilmektedir. Alman ya da AB vatandaşı olmayan kişiler, tüm seçimlerin dışında tutulmuştur.

23. Göç geçmişİ olan kişiler, doğrudan demokrasi çerçevesinde karar alma süreçlerine katılabilirler mi?

Seçme hakkına ilişkin kurallar, "doğrudan demokrasi"nin katılım olanaklarının çoğu için de geçerlidir. Bunlar, referandum başvurusu, halk oylaması ve referandumlar gibi araçlarla temsili demokrasiyi tamamlar. Yine bunlar da vatandaşlık ile bağlantılıdır.

Bununla birlikte, 16 yaş ve üzeri **tüm** Berlinliler, "halk inisiyatifi" aracılığıyla Temsilciler Meclisi'nin belirli bir konu veya teklifle ilgilenmesini sağlayabilirler. Bunun için 20.000 imza gereklidir - Alman vatandaşı olmayan kişilerin imzaları da burada sayılmaktadır. Buna ek olarak, Temsilciler Meclisi'ne "referandumlar" yoluyla doğrudan etkide bulunmak için bir dizi olanak bulunmaktadır. Bunun için öncelikle bir "referandum başvurusunun işleme alınması için dilekçe" verilmesi gerekmektedir. Bu dilekçe sonuç verirse (sadece seçme hakkına sahip seçmenlerin, yani Alman vatandaşlarının oyları sayılır), bir "referandum başvurusu" yapılır. Yeterli sayıda imza toplanırsa, Temsilciler Meclisi bu konuyu ele almak zorundadır. Temsilciler Meclisi referandum başvurusunun içeriğini reddederse, son adım "halk oylaması" olacaktır.

Benzer bir prosedür bölgeler düzeyinde de mevcuttur. Bir "halk oylaması" yapılması için verilen dilekçe (1. adım) sonuç verirse, önce bir "vatandaş dilekçesi" (2. adım), ardından da "referandum" gerçekleşir. Bölgelerde, AB ülkelerinin vatandaşlarının da imza atmasına veya oy kullanmasına izin verilmektedir.

24. Alman vatandaşı olmadan bir partiye katılabilir miyim?

Siyasi partiler, bölgelerde, Berlin eyaletinde ve federal politikada siyasi kararlar üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Bir partiye katılım için vatandaşlık önemli değildir. Çoğu zaman resmi üyelik olmadan da katılım sağlayabilir, siyasi konuları tartışabilir ve karar vericileri tanıyabilirsiniz. Çoğu partinin göç veya ayrımcılıkla mücadele, iltica veya ırkçılıkla mücadele ve çeşitlilik konularında çalışma grupları bulunmaktadır. Seçimlere katılacak adayların belirlendiği parti toplantılarında sadece seçme hakkına sahip kişiler, yani sadece Alman vatandaşları veya bir AB ülkesinin vatandaşları oylamaya katılabilir.

25. Alman vatandaşı olmadan siyasi olarak nerelere katılabilirim?

Siyaset, bölge temsilciler meclisinde ya da Temsilciler Meclisi'nde başlamaz. Tüm insanlar, Alman vatandaşı olmasalar da bilgi edinme ve medeni haklardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunlar arasında ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü ve bilgi edinme özgürlüğü yer almaktadır. Bu haklar fikir alışverişinde bulunmak, ortak mücadele arkadaşları bulmak, milletvekillerinden, bölge meclis üyelerinden veya vatandaş temsilcilerinden ortak taleplerde bulunmak veya teklifler sunmak için kullanılabilir. Aynı durum, benzer şekilde görüşme saatleri olan danışma kurulu üyeleri için de geçerlidir.

Gösteriler, pencerelerin önüne asılan pankartlar, tartışma etkinliklerine katılım, sosyal medyada yorumlar, ebeveyn akşamlarına veya mülteciler için barınma yerlerine katılım, sendikalarda, ev veya apartman sakinleri topluluğunda, mahalle yönetiminde veya kulüp ve derneklerde yer almak gibi daha birçok katılım biçimi herkese açıktır. Genel olarak olasılıkların çok çeşitli olduğu ve denemenin çoğu zaman ne kadar çok şeyin mümkün olduğunu gösterdiği söylenebilir. Uygun bir biçim bulamadığınız durumlarda, denemeler yapın ve kendi enstrümanınızı yaratın. Çünkü kişinin kendi inisiyatif, çoğu zaman en önemli enstrümandır!

DEMO!

26. Vatandaş görüşme saatleri nedir?

Vatandaş görüşme saatleri, federal, eyalet ve bölge düzeyindeki politikacılarla temasa geçmek ve kendi endişelerinizi gündeme getirmek için iyi bir fırsattır. Orada kapılar herkese açıktır. Politikacılar bu görüşme saatlerini ilgili taraflarla tartışmak ve öneri ve teklifleri almak için kullanırlar. Vatandaş görüşme saatleri Federal Meclis üyelerinin çoğu, Berlin milletvekilleri ve birçok bölge meclis üyesi tarafından sunulmaktadır. Bu görüşme saatleri ayrıca bölge belediye başkanları ve bölge belediye meclis üyeleri tarafından da sunulmaktadır.

27. Temsilciler ve danışma kurulları

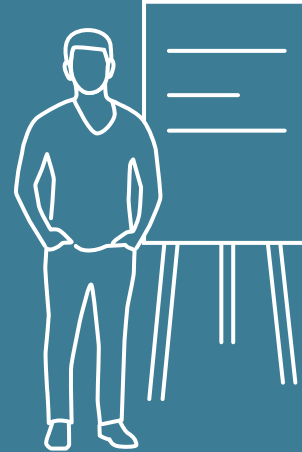
Eyalet düzeyinde ve bölge düzeyinde, Senato, Temsilciler Meclisi ve bölge ofisine karşı belirli grupları temsil eden çok sayıda danışma kurulu bulunmaktadır. Bu danışma kurullarının üyeleri, kendini adanmış Berlinliler olarak karar alıcılara tavsiyelerde bulunur ve onları destekler. Genellikle, derneklerin ve federasyonların üyeleri olarak, örneğin katılım, göç, iltica/sığınma, ayrımcılıkla mücadele veya katılım konularında deneyim ve uzmanlığa sahiptirler ve bu konularda bildirimler yazmakta veya tavsiyelerde bulunurlar. Benzer danışma kurulları, ağlar ve çalışma grupları bireysel konularda veya bireysel nüfus grupları için de bulunabilir (örneğin Sint* ve Romar*lar, Müslümanlar). Örneğin, genel bir bakış burada bulunabilir → <https://www.berlin.de/politische-bildung/politikportal/berlin-mitgestalten/parlamentarische-demokratie/bezirkliche-beiraete/artikel.1026995.php>.

Buna ek olarak, Berlin Eyaleti ve bölgelerinde belirli gruplar için (örneğin göç geçmişi olan kişiler, sığınmacılar, kadınlar, engelliler) kamu denetçiliği işlevine sahip komisyon üyeleri ve bireysel sorunlarla ilgilenen komisyonlar bulunmaktadır. Bilgi veya tavsiye arıyorsanız, aynı zamanda siyasi endişelerinizi dile getirmek istiyorsanız bölge katılım görevlileri ile iletişime geçebilirsiniz. Burada bir liste bulabilirsiniz: → <https://service.berlin.de/landesbeauftragte-landeskommissionen>.

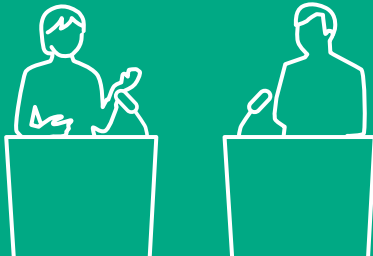
28. Partilere yakın vakıflar ne iş yaparlar?

Partilere yakın vakıflar atölye çalışmaları ve seminerlerin yanı sıra siyasi eğitim konusunda tartışma etkinlikleri ve yayınlar da sunmaktadır. Bazı vakıflar tartışma ve çalışma gruplarında gönüllü olma fırsatı sunmaktadır. Göç ve katılım politikası konuları, partilere yakın birçok vakıf için öncelikli bir konudur. Berlin Eyalet Siyasi Eğitim Merkezi'nin internet sitesinde eyalet tarafından finanse edilen partilere yakın vakıfların ve yerel siyasi eğitim kuruluşlarının bir listesini bulabilirsiniz: → <https://www.berlin.de/politische-bildung/politikportal/traeger-politischer-bildung>.

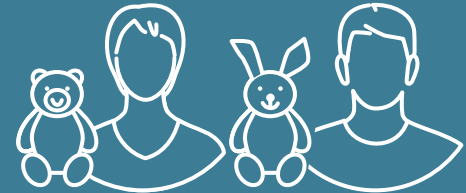
29. Dernekler ve birliklerin rolü nedir?

Almanya'da farklı hedefler güden yaklaşık 600.000 dernek ve birlik bulunmaktadır: Spor, kültür, siyaset, eğitim veya din. Bir derneğin üyesi olarak hedeflerinizin peşinden gidebilir ve diğer insanlarla birlikte çıkarlarınızı temsil edebilirsiniz. Özellikle göç geçmişi olan kişilerin katılımının önündeki engeller yadsınamaz - bu engeller ortadan kaldırılmalıdır. Ancak bu, birçok alanda dışlanan insanların aktif ve eşit katılımı olmadan gerçekleşemez. Bu nedenle, sayıları yaklaşık 18.000'i bulan göçmen kuru luşuna (MO) önemli bir rol düşmektedir. Burada deneyimler değerlendirilir ve bilgi paylaşılır. Yapısal dışlamalar açısından çok önemli olan kolektif irade oluşumu da burada gerçekleşmektedir. MO'lar, sorunları ve ç züm önerilerini kamusal tartışma ortamına taşır, politikacılarla, medyayla ve akademisyenlerle konuşur, normalde hiç duyulmayan veya çok az duyulan pozisyonları formüle ederler. Pek çok göçmen kuruluşu, yeni mücadele arkadaşlarını ağırlamaktan mutluluk duymaktadır.

30. Bir ebeveyn olarak çocuk gündüz bakım merkezlerine nasıl dahil olabilirim?

Ebeveynler, çocuklarının bakımı ve eğitimi konusunda özel bir hakka sahiptir. Bu nedenle, çocuk gündüz bakımevleri ve benzeri kurumların sadece devredilmiş bir eğitim hakkı vardır. Çocuk gündüz bakım merkezlerinin -okulların aksine- kendi eğitim yetkileri yoktur, bu nedenle ebeveynler eğitimcileri "görevlendirir" ve söz hakları vardır. Sosyal Kanun VIII (Madde 22a) şöyle demektedir: "Veliler, yetiştirme, eğitim ve bakımla ilgili kararlara ve temel konulara dahil olmalıdır." Bu nedenle, çocuğunuz için bireysel hedefler ve önlemler konusunda söz sahibi olabilir, isteklerinizi eğitimcilere iletebilirsiniz. Bununla birlikte, örneğin bir veli temsilciliği aracılığıyla, çocuk gündüz bakımevinin eğitim konseptine ilişkin fikirlerinizi de sunabilirsiniz. Farklı ebeveynler ve veliler müzik eğitimi, çok dillilik ve diğer konularda farklı fikirlere sahip olabileceğinden, bazen uzun "müzakereler" gerekli olabilir. Bazı kurumlarda ebeveynler, anaokuluna yeni finansman kaynakları açmak için destek dernekleri kurmuştur.

31. Bir ebeveyn olarak okula nasıl dahil olabilirim?

Ebeveynlerin ve diğer velilerin okullarda birlikte karar alma hakkı Berlin Okul Yasası'nda güvence altına alınmıştır (→ <https://www.berlin.de/sen/bildung/schule/rechtsvorschriften/>). Veli toplantılarına katılabileceğiniz gibi, veli temsilcisi olarak okul, bölge ve Berlin eyaleti düzeyinde okullardaki eğitim hedeflerinin gerçekleştirilmesine de katılabilirsiniz.

Okul idareleri, veli temsilcilerini okuldaki kararlara dahil eder, gelişmeler hakkında bilgilendirir veya anlaşmazlık durumlarında ç züm mekanizmalarına dahil eder. Berlin Eyalet Veliler Komisyonu ile ilgili bilgilere buradan ulaşabilirsiniz: → <https://leaberlin.de/aktuelles>.

32. Bir öğrenci olarak nasıl dahil olabilirim?

Öğrenciler de günlük okul yaşamına dahil olabilir ve eğitim hedeflerini birlikte şekillendirebilirler. Sınıfta, okul, bölge ve Berlin eyaleti düzeyinde öğrenci temsilcileri, okul ve okul yetkilileri karşısında öğrencilerin çıkarlarını temsil ederler.

Öğrenci temsilcilerinin hakları ve görevleri de benzer şekilde Okul Yasası'nda tanımlanmıştır (83-87. Maddeler). Eyalet Öğrenci Komisyonu'nun çalışmalarına ilişkin bilgilere buradan ulaşabilirsiniz: → <https://lsaberlin.de>.

33. Yaşlı vatandaşların katılımı için ne gibi olanaklar var?

Berlin, "Yaşlı Vatandaşların Sosyal Yaşama Katılım Haklarının Güçlendirilmesi Yasası"nı çıkaran ilk federal eyalet olmuştur. Yaşlıların sosyal, kültürel, toplumsal ve siyasi hayata katılımını teşvik etmeyi ve aynı zamanda nesiller arasındaki ilişkileri geliştirmeyi amaçlamaktadır. İnsanlar onurlu bir şekilde ve ayrımcılığa maruz kalmadan yaşlanabilmelidir. Eyalet Yaşlılar Temsilciliği'ne ek olarak, bölge temsilcileri ve eyalet düzeyinde bir danışma kurulu bulunmaktadır.

Alman vatandaşı olmayan bireyler de dahil olmak üzere, seçim bildiriminin yapıldığı tarihte bölgede yaşayan tüm yaşlılar -yani 60 yaşın üzerindeki herkes- bölge temsilcilikleri için oy kullanma hakkına sahiptir. Bölge temsilciliklerinin başkanları, Eyalet Yaşlılar Temsilciliği'nde bir araya gelirler. On iki yaşlı örgütünün temsilcileri ve göç geçmişi olan yaşlıları temsil eden bir örgütün temsilcisi ile birlikte, yaşlılar için Eyalet Danışma Kurulu'nu oluştururlar.

Bu danışma kurullarının görev ve yetkileri, Berlin Yaşlılar Katılım Yasası'nda bulunabilir: → <https://www.berlin.de/sen/soziales/service/berliner-sozialrecht/kategorie/rechtswortschriften/berlseng-573405.php>.

34. Nasıl katılabileceğim hakkında nereden bilgi edinebilirim?

Nasıl katılabileceğiniz her şeyden önce konuya ve hangi kapsamda dahil olmak **istediğinize** bağlıdır. Şimdiye kadar bahsedilen olanaklara ek olarak, toplumsal bilgi ve görüş oluşturma sürecine katılmanın derneklerde gönüllü olarak çalışmaktan, benzer düşünen veya muhalif insanlarla tartışmaya ve bilgilendirme etkinliklerine katılmaya kadar, birçok yolu vardır. İyi bir başlangıç, ilginizi çeken ya da sizi rahatsız eden sorunların ya da şeylerin yanından geçip gitmek değil, aktif olmaktır. Bir konuya halihazırda kimlerin angaje olduğu veya bölgenizde ya da Berlin genelinde belirli bir konuda hangi girişimlerin bulunduğu hakkında bilgi edinebileceğiniz birçok yer vardır. Berlin'de siyasi eğitim için önemli bir kurum, Eyalet Siyasi Eğitim Merkezi'dir (→ www.berlin.de/politische-bildung). Seminerler ve yayınlar da dahil olmak üzere, katılım konusuna iyi bir başlangıç burada bulabilirsiniz.

KÜNYE

Yayımlayan:

Berliner Landeszentrale für politische Bildung (Berlin Eyalet Siyasi Eğitim Merkezi)
Hardenbergstraße 22-24
10623 Berlin
→ <https://www.berlin.de/politische-bildung>

Ziyaret merkezinin çalışma saatleri:

Pazartesi, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleri, 10-18 saatleri arası

Tasarım:

Holger Förster, Anna Stahl-Czechowska, Julia Hasse

Editöryal:

Anigo Badiane, Holger Förster, Julia Hasse, Nyima Jadama, Fuat Şengül

Yazarlar:

Nikolaus Teichmüller (1. Baskı 2017)
Koray Yılmaz-Günay (değiştirilmiş ve genişletilmiş 2. Baskı 2023)

Mizanpaj/Grafik:

Braun Grafikdesign

Bu broşür, Verband für Interkulturelle Arbeit – Regionalverband Berlin/
Brandenburg e.V.
Petersburger Straße 92
10247 Berlin ile işbirliği içinde hazırlanmıştır
→ <https://www.via-in-berlin.de>

Bu broşürün dijital versiyonu, içeriği sürekli güncellenen Berlin IKMO Göçmen
Kuruluşları Kültürlerarası Yetkinlik Ağı'nın web sitesinde → <https://ikmo-berlin.de/partizipation> bulunabilir.

Yayıncı, burada belirtilen harici internet sitelerinin içeriğinden sorumlu değildir.

Sürüm: Ağustos 2023

